

28.03.2014

Korruptsioon erasektoris

Erasektori korruptsioon on ametikoha kuritarvitamine, millega kaasneb ettevõttele kahju tekitamine ning see ei erine oma põhimõttelt avaliku sektori korruptsioonist. Erasektori korruptsiooni ennetamise suurim probleem on vähene informatsioon ja ühiskonna teadlikkus sellest.

Ettevõtete vahel aset leidva korruptsiooni puhul on kasutusel inglisekeelne väljend business-to-business korruptsioon. Rohkem informatsiooni erasektori korruptsiooni olemusest on leitav MTÜ Korruptsioonivaba Eesti kodulehelt:

<http://www.transparency.ee/cm/korruptsioon-ja-erasektor> [1] Erasektori korruptsiooni võib esineda erinevatel tasanditel ning tagajärjed võivad ulatuda mitterahalisest kahjust suurte rahaliste karistuste või tegevuse lõpetamiseni.

Enne 2015. aastat puudusid ka eraldi sätted karistusseadustikus, mis oleks näinud ette karistused erasektori korruptsioonijuhtumites ning kriminaalasju lahendati üldiste pistise ja altkäemaksu paragrahvide kaudu. 01.01.2015 jõustusid karistusseadustiku sätted, mis käsitlevad altkäemaksu võtmist ja andmist erasektoris, mõlemad sätted näevad ette kuni viie aastase vangistuse füüsilise isikule ning rahalise karistuse juriidilisele isikule. 2015. aasta esimese nelja kuuga registreeris politsei kolm sellist kuritegu. Ka varasematel aastatel on politsei menetlenud mõningaid erasektori korruptsiooni juhtumeid. 2014. aastat jääb ilmetama üks mahukas erasektori korruptsiooni juhtum, kus rahvusvahelise ettevõtte kinnisvaraga tegelev töötaja võttis korduvalt pistist juhtumiga on seotud ka kaheksa füüsilist isikut ja juriidilised isikud, kes pistist maksid.

2016. aastal valmis uuring ärikorruptsioonist Eestis ja Taanis. Uuringu koostasid Taani Aarhuse ülikooli ja Tartu Ülikooli eksperdid PrivaCor projekti raames. Uuring on kättesaadav [siit](#) [2].

Ärikorruptsioon ja riskide juhtimine

Kui paarkümmend aastat tagasi korruptsiooniuuringud oma hoo sisse said, siis otsustati konsensuslikult, et kuna parema seletuse peale ei suudeta tulla, siis korruptsioon tähendab avaliku võimu ärakasutamist isiklikuks otstarbeks. Tänapäevaks on sõna „avalik“ võimu või positsiooni eest välja jäetud ning korruptsioon tähendab oma võimu või positsiooni ärakasutamist isiklikuks otstarbeks, sõltumata sellest, millises sektoris see vastav inimene tegutseb. Sõna „isiklik“ on saanud samuti laia tähenduse, mis hõlmab nii lähedasi, mõnda kildkonda või erakonda. Ühe laiema ja minule sümpaatsema määratluse järgi on korruptsioon isikule antud usalduse kuritarvitamine.

Erasektori korruptsioonivorme on seni vähe uuritud, samas kui suuremat tähelepanu on pööratud ettevõtete juhtide väärtustele ning personalile. Seni on ka lõplikult kokku leppimata, mis on erasektori korruptsioon. Inglisekeelset infot [erasektori korruptsiooni](#) [3] kohta on võimalik lugeda majandusteadlaselt Susan Rose-Ackermanilt.

Allikas URL: <https://www.korruptsioon.ee/et/arikorruptsioon-ja-riskide-juhtimine>

Lingid:

[1] <http://www.transparency.ee/cm/korruptsioon-ja-erasektor>

[2] http://www.korruptsioon.ee/sites/www.korruptsioon.ee/files/elfinder/dokumendid/private-to-privat_e_corruption_final_report_2.pdf

[3] <http://www.u4.no/publications/measuring-private-sector-corruption/>